

Skifte i toppen

Karin Westlund avtackades för sina sex år som förbundsordförande av sin efterträderska, Maria Johansson.

DHRs VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2007

Förkortningar

AMS	Arbetsmarknadsstyrelsen
DAR	Delegationen för Arbetslivsriktad Rehabilitering
EDF	European Disability Forum
FUB	Riksförbundet för Utvecklingsstörda Barn Ungdomar och Vuxna
FöR	Förbundet Rörelsehindrade
HANDISAM	Myndigheten för handikappolitisk samordning
HANDU	Utredningsinstitut som har specialkunskap inom handikappområdet
HI	Hjälpmiddelsinstitutet
HO	Handikappombudsmannen
HSO	Handikappförbundens samarbetsorgan
HRF	Hörselskadades Riksförbund
HTF	Handelstjänstemannaförbundet
IfA	Intressegruppen för assistansberättigade
JAG	Jämlikhet Assistans Gemenskap – ett brukarkooperativ
LASS	Lag om assistansersättning
LSS	Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade
NHF	Nordiska Handikapp Förbundet
NUTEK	Verket för näringslivsutveckling
NHR	Neurologiskt Handikappades Riksförbund
OT	Ortopedtekniska hjälpmedel
PRO	Pensionärernas Riksorganisation
RBU	Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar
RHOS	Rörelsehinderorganisationernas samverkan, d v s DHR, NHR, RTP, RBU och Reumatikerna
RTP	Riksförbundet för Trafik-, Olycksfalls- och Polioskadade
SHIA	Solidarity – Human Rights – Inclusion - Accessibility (Svenska Handikapp-organisationers Internationella Biståndsförening)
SHT	Svensk Handikapptidskrift
SHIF	Svenska Handikappidrottsförbundet
SIS	Swedish Standards Institut
SDR	Sveriges Dövas Riksförbund
SKL	Sveriges Kommuner och Landsting
SMER	Statens Medicinsk Etiska råd
SRF	Synskadades Riksförbund
SVCR	Stiftelsen Svenska kommittén för Rehabilitering
Sveri	Svenska kommittén för Rehabilitation International

Innehåll

2007 var året då...	6
Förord	7
Extra förbunds möte	8
Opinionsbildning	9
Intressepolitiken	11
Medlemsservice	15
Internationellt arbete	16
Remisser	17
Förbundskansliet	18
Förbundets organisation	19
- Förbundsstyrelsen	19
- Revisorer	19
- Stadge- och organisationskommittén, SOK	20
- Valberedning	20
- Statistik	21
Representation	22
Årsredovisning, förvaltningsberättelse	24
Resultaträkning	25
Balansräkning	26
Redovisnings- och värderingsprinciper	27
Noter 2-4	28
Noter 5-7	29
Noter 8-11	30
Noter 12-15	31
Kassaflödesanalys	32
Underskrifter	33
Revisionsberättelse	34

2007 var året då...

...Sverige undertecknade FN-konventionen för personer med funktionsnedsättningar.

...DHR i Maria Johansson fick sin yngsta kvinnliga förbundsordförande någonsin när det Extra förbundsområdet på Sommarsol genomfördes i oktober. Nya i styrelsen blev också Amir Amiriaziz, Stockholm och Jamie Bolling, Härnösand.

...vi fick klart för oss att regeringen i sin proposition tänkte utelämna att bristande tillgänglighet skall utgöra en grund för diskriminering - det lagförslag som vi väntat på sedan den gamla regeringen tog emot utredningsförslaget våren 2006. Motivet var att man på grund av bristande underlag inte haft möjlighet att hinna utreda frågan men faktum är att frågan utretts i olika omgångar sedan 1989!

...Förbundet Unga Rörelsehindrade firade 20-år som organisation.

...DHRs och SKLs tillgänglighetspris inte delades ut eftersom ingen av de nominerade kommunerna eller näringsidkarna ansågs hålla måttet!

...arbetstidslagen började tillämpas som förändrade förutsättningarna för den personliga assistansen så tillvida att varje assistent till exempel ska ha rätt till 11 timmars sammanhängande dygnsvila.

...DHR, Förbundet Unga Rörelsehindrade och SHIF genomförde ett gemensamt läger där intressepolitiska frågor varvades med mängder av idrottsaktiviteter.

..."Marschen för tillgänglighet" genomfördes i Stockholm för femte året i rad. Den här gången arrangerades också marscher i Askersund, Göteborg och Helsingborg.

...vi bidrog till att den första kvinnokonferensen inom Sbia-samarbetet i Sri Lanka genomfördes.

...Socialstyrelsen äntligen gav ut de av DHR sedan länge efterfrågade "Allmänna råd och föreskrifter om samordning av habilitering och rehabilitering med andra åtgärder och insatser enligt valda delar av LSS, hälso- och sjukvårdslagen, socialtjänstlagen samt tandvårdslagen."

...Handu presenterade undersökningen "Mäns våld mot kvinnor med funktionsnedsättning" som gjorts på uppdrag av bland andra DHR. Undersökningen visade att kvinnor med funktionsnedsättningar är minst lika utsatta för våld, trakasserier och hot om våld som kvinnor utan funktionsnedsättningar.

...DHRs historia utkom i bokform. Genom Bidragsstiftelsens gåva till DHR i samband med vårt 80-årsjubileum kunde författaren Susanne Berg ta fram en 140 sidor spännande resumé över en fascinerande organisation. Lästvärd, intressant – och gratis.

... DHR, tillsammans med HANDU genomförde enkätundersökning som visade att hela 98 % av de assistansberättigade ansåg att den personliga assistansen är den insats som haft störst betydelse för deras livskvalitet. Hela 79 procent kände oro för kommande försämringar.

Förord

Ännu ett år har gått i DHRs mångåriga historia och det är tydligt att DHR behövs!

Vi behövs i den politiska debatten, vi behövs i samhället, vi behövs i det dagliga samtalet. Våra egna erfarenheter av att leva med rörelsehinder, den kompetens vi har i de frågor DHR driver och drivit i många år, den erfarenhet vi har av påverkansarbete utgör vår styrka i detta viktiga arbete. DHR är en välkänd och välrenommerad aktör och det ryktet skall vi vara stolta över och rädda om.

Jag blev oerhört stolt och glad när jag i oktober fick ta över ordförandeklubban efter Karin Westlund vid det Extra förbundsmötet. Att efterträda Karin med hennes stora engagemang och kunskap är en stor utmaning. Tillsammans med förbundsstyrelsen skall jag göra mitt yttersta för att förvalta och utveckla uppdraget den tvååriga mandatperiod vi valts på, fram till Förbundsmötet i oktober 2009.

DHR står inför stora uppgifter. Vi har många utmaningar inom förbundet att ta tag i. Vi måste bli fler och vi måste förbättra vår ekonomi. Extra förbundsmötet 2007 gav förbundsstyrelsen uppdrag och verktyg att arbeta med dessa frågor. Förbundsmötet beslutade att avsätta totalt 1 miljon kronor extra under den mandatperiod vi just nu är inne i för en framtidssatsning inom fem utpekade områden.

- Utveckling av mötesformerna
- Utbildning av förtroendevalda
- Målinriktat intressepolitiskt arbete med inriktning på tillgänglighet som prioriterat område
- Medlemsutveckling
- Information och mediekontakter

År 2010 närmar sig med stormsteg!

2001 beslutades i den så kallade Nationella handlingsplanen för handikappolitiken att enkelt avhjälpna hinder skulle vara undanröjda och att allmänna kommunikationer skulle kunna användas av alla år 2010. Då trodde vi inte att det skulle kännas så långt kvar till målpuppfyllelse som det gör i dag när vi har endast drygt 2,5 år kvar.

Boverkets senaste uppföljning visar att 50 procent av alla fastighetsägare fortfarande saknar kännedom om föreskrifterna om enkelt avhjälpna hinder.

Vi har under slutet av 2007 inlett en närmare och mer intensivt samarbete med vår ungdomsorganisation, Unga Rörelsehindrade. Detta är mycket spännande och inspirerande. Jag och Unga Rörelsehindrades två språkrör samt våra två kanslichefer träffas regelbundet en gång i månaden för att stämna av vad som är på gång i respektive organisation.

Vi diskuterar vilka beröringspunkter som finns och vad

av det som står på den politiska dagordningen, vi kan agera gemensamt kring. Ungdomsperspektivet finns också med på ett tydligt sätt i den förnyelsegrupp som påbörjat sitt arbete och där Unga Rörelsehindrade deltar. Det är ju i vårt ungdomsförbund framtidens DHR-are finns!

Skolfrågan har stått högt på agendan för regeringen under året och vi ser med bestörtning hur allt fler friskolor startas utan att krav ställs på tillgängliga lokaler och med rätt att säga nej till elever i behov av stöd. Det finns också tydliga strömningar mot en mer segregerad skola istället för en utveckling mot en skola för alla. I maj uppvaktades dåvarande skolminister Jan Björklund av DHR och Unga Rörelsehindrade.

Från den nätverksträff för DHRs Föräldranätverk som anordnades i augusti tillskrevs Jan Björklund om att tillgängliga skolor är också en viktig fråga för att man som förälder med rörelsehinder skall kunna fullgöra sitt föräldraskap.

Vi har hoppats på, och i många år kämpat för, att den nya diskrimineringslagstiftning som är på gång antligen skulle klassa bristande tillgänglighet som diskriminering av personer med funktionsnedsättning. Att det nu skulle vara tredje gången gilt.

Frågan har utretts sedan 20 år tillbaka. Under hösten började det dock ryktas att frågan ännu en gång skulle lyftas bort. Vi kraftsamlade då och parallellt med en tredagars flygbladsaktion utanför riksdagen, tillskrev vi riksdagsledamöterna och regeringen, träffade utredare i frågan samt gjorde pressuttalanden. Många av våra medlemmar använde den mall som gick ut från förbundet med förslag till hur man kunde tillskriva sina politiker i frågan. Ministern har lovat en komplettering i vår fråga under mandatperioden. Vi hoppas naturligtvis det går snabbare.

Vi ska arbeta tillsammans! Vi kan förändra och vi märker att vårt agerande ger avtryck – även om det inte alltid direkt visar sig i de åtgärder vi vill.

Vi måste bli bättre på att kalla vår kamp för dess rätta ord - medborgarkamp, en kamp för vår rätt att räknas med när samhället planeras. En kamp för ett liv på jämlika villkor.

Maria Johansson
förbundsordförande

Extra förbundsmöte

Mellan den 18-19 oktober genomförde DHR ett Extra förbundsmöte för att bland annat välja en ny ordförande efter Karin Westlund som hade valt att avgå efter sex år som förbundsordförande. Plats var Sommarsol i Vejbystrand.

Med överväldigande majoritet valdes Maria Johansson till ny förbundsordförande på två år. Maria som är uppvuxen i Norrköping men bor i Stockholm blev därmed med sina 39 år, den yngsta kvinnan i DHRs drygt 80-åriga historia som har innehaft ordförandeposten.

Maria var inte den enda förnyelsen av styrelsen. Amir Amirrazi, Stockholm och Jamie Bolling, Härnösand invaldes efter avgående Lars-Åke Andersson och Frank Lundin.

Bland övriga frågor (någon motionsbehandling fanns inte med på

det extra mötets dagordning) var det framförallt medlemsavgiften från år 2010 och inriktningen på framtiden som diskuterades. Till slut enades mötet om att medlemsavgiften för år 2010 skall vara 300 kronor (150 för familjemedlem), att hela inträdesavgiften går till avdelningen och att distriktets andel av medlemsavgiften från 2008 blir 50 kronor. Tillsammans med beslutet genomfördes en stadgeändring som innebär att man fortsättningsvis skall ges möjlighet att dela upp sin avgift via så kallat autogiro.

Förbundsmötet sa också ja till den miljon som förbundsstyrelsen föreslog skulle satsas på fortsatt förändringsarbete och som bland annat skall prioritera utveckling av nya arbetsformer, utbildning, medlemsrekrytering med mera.

Mötet bestämde att förbundets ab-

solut högprioriterade intressepolitiska fråga fram till nästa förbundsmöte skall vara tillgängligheten.

Förbundsmötet slog dessutom fast att Representantskapet skall vara ett samrådsorgan till sittande förbundsstyrelse mellan förbundsmötena. Representantskapet är alltså inte överordnat förbundsstyrelsen.

Under mötet höll Lars Ödegård, generalsekreterare i Norsk Handicapförbund ett mycket uppskattat anförande med rubriken "Vad är diskriminering av personer med funktionsnedsättning?".

Avslutningsvis tog förbundsmötet enhälligt fyra uttalanden som handlade om "Enkelt avhjälpna hinder", utredningen "Fritt val inom äldre- och handikappomsorgen", "LSS-utredningen" samt "Åtgärdsprogram för ökad samsamsättning".

Opinionsbildning

Årets riktigt heta fråga ur opinionsbildningsperspektiv kom under årets sista skälvande månad då det framkom att regeringen i sin kommande proposition utifrån betänkandet "En sammanhållen diskrimineringslagstiftning" tänkte utelämna att bristande tillgänglighet skall utgöra en grund för diskriminering - det lagförslag som vi väntat på sedan den gamla regeringen tog emot utredningsförslaget våren 2006.

Motivet var att man på grund av bristande underlag inte haft möjlighet att hinna utreda frågan men faktum är att frågan utretts i olika omgångar sedan 1989!

Förslaget lämnades till lagrådet först i januari - men vi fick signalerna redan i december och agerade då.

I tre dagar demonstrerade representanter för DHR, Unga Rörelsehindrade och "Marschen för tillgänglighet" utanför riksdagshuset för att manifesteras att det finns personer och organisationer som är kritiska till det lagda förslaget, något som media nästan helt ignorerade.

Vi skrev pressreaser, delade ut flygblad till riksdagsledamöter och allmänhet och uppmanade våra medlemmar att skriva till sina respektive riksdagsledamöter och protestera.

På temat bristande tillgänglighet var också årets aprilskämt där vi i ett pressmeddelande meddelade att DHR till årets Almedalsvecka hade ansökt om polistillstånd om att slå upp ett tolvmanntält på gräsmattan vid sidan av scenen. Detta för att som Karin Westlund uttryckte saken:

"Vi har tappat tålmodet av att aldrig få använda de hotellrum i Visby som är särskilt anpassade för oss med rörelsehinder.

Det här är tredje året i rad som vi förpassas till Färösund när vi vill ha någonstans att bo och det är väl i stort sett så långt ifrån Almedalen man kan komma utan lämna ön. Detta trots att vi har försökt boka de anpassade rummen ett helt år i förväg."

Avsikten med pressmeddelandet var naturligtvis att få upp frågan om hur de

få anpassade rummen i Visby fördelas under en sådan här het period som politikerveckan i Visby.

Lördagen den 2 juni var det dags för den femte upplagan av "Marschen för tillgänglighet". Det här året hade det avknoppats "satellit-marscher" i Askersund, Göteborg och Helsingborg. I Stockholm deltog mellan 350 och 400 personer. Även denna gång lyckades marschen komma med i tv.

I februari skickade DHR, FÖR och Föreningen JAG gemensamt ett öppet brev till Socialminister Göran Hägglund på temat "Vi vill ha livshjälp - inte dödshjälp!" Ett brev som han senare besvarade och i vilket han bekräftade att regeringen inte hade några tankar på att införa aktiv dödshjälp.

I början av juli var DHR i Almedalen, för att vid ett seminarium presentera resultatet av en enkät som DHR tillsammans med Intressegruppen för assistansberättigade, IfA hade genomfört under maj månad.

Vår undersökning visade bland annat att av personer som är assistansberättigade hela 98 % uppgav att den personliga assistansen är den insats som haft störst betydelse för deras livskvalitet.

Dock var oron stor hos de assistansberättigade. Hela 79 procent kände oro för kommande försämringar.

Av dem som svarade på frågan: "Vad tror du att det kommer att innebära för personer med funktionsnedsättning att Sverige har fått en ny regering (alliansen)?" var det hela 65 procent som menade att regimskiftet kommer att leda till generella försämringar för personer med funktionsnedsättning.

Till seminariet hade Assistanskommitténs ordförande Kenneth Johansson (c) infunnit sig personligen.

Den oro om assistansens framtid som assistansberättigade hade gett uttryck för i enkäten fanns det inget fog för enligt Kenneth som sa:

- LSS-kommitténs uppgift är att värna och utveckla assistansen. Vi måste tydliggöra lagstiftningen, dämpa kostnadsutvecklingen och vi säger klart och

tydligt att reformen ligger fast som rättighetslagstiftning.

I september kom signaler att regeringen kommer att dra tillbaka sitt förslag om att sänka ålderspensionen för dem som har sjuk- eller aktivitetsersättning (f.d. förtidspension). Sent under 2006 demonstrerade DHR, SRF och PRO utanför riksdagshuset mot ovan nämnda förslag. Demonstrationen och de utdelade flygbladen genererade en mediedebatt vilken förhoppningsvis resulterade till att regeringen senare backade i frågan.

Under året togs det fram en kortversion av den Idé- och Målskrift som såg dagens ljus året innan. Årets upplaga har samma grafiska profil som förlagan men är bara hälften så stor såväl i format som sidantal.

Det gamla foldern "En inblick i DHR" nytrycktes 3000 ex och gavs därmed också ett nytt omslag och nytt namn. "Det här är DHR" heter den numera, fortfarande är den tänkt att ge en kort snabböversikt över vad DHR är, hur vi är organiserade och vad vi står för.

Under året har ett omfattande arbete genomförts för att upphandla en leverantör av vår nya hemsida, diskutera dess struktur, olika funktioner och grafisk profil av densamma för att sedan flytta över befintligt material till vår nya miljö. Förhoppningen var att sidan skulle ha varit klar under verksamhetsåret men av flera skäl lyckades vi inte uppfylla den ambitionen.

Tidningen SHT har haft sju utgåvor under året varav ett som dubbelnummer med fler sidor än övriga.

Antalet prenumeranter var vid årsskiftet 1251 ex och förhoppningsvis ska vi framöver kunna göra insatser för att öka antalet prenumeranter. Detta har inte gjorts i någon större skala, men uppmaningar till avdelningar och distrikt om att värva prenumeranter har gått ut med t ex månadsutskick. Dock hittills utan märkbart resultat.

Upplagan i övrigt följer medlemsutvecklingen och var vid årsskiftet 2007/08 totalt 15 433 ex.

Att förbättra tidskriften är ett arbete som ständigt pågår men inför året 2008 har redaktionen arbetat fram en ny form för tidningen och SHT 2/08 får ett något annorlunda utseende och något tjockare papper. Till det bättre hoppas vi.

Mycket arbete har också ägnats åt att bygga upp och göra en SHT för webben. Premiärvisning för denna skedde i mars 2008 på adressen www.svenskhandikapptidskrift.se.

Tanken är att denna ska kunna ge de snabba nyheter tidningsutgåvan i dag saknar.

Taltidningsversionen utkommer med ungefär samma antal som tidigare och var vid årsskiftet 229 ex.

I reportage och nyhetsmaterial om handikappolitiska frågor ger SHT en bredd och möjlighet för läsaren att hålla sig uppdaterad kring såväl samhällspolitiken i stort som vad som sker inom förbundet.

Det senare speglas framför allt under vinjetten ”Förbundsnytt”, där kansliet informerar medlemmarna.

Annonsförsäljningen har hållit samma omfång under flera år och vare sig någon nedgång eller uppgång i efterfrågan har märkts. Med en möjlighet att även kunna annonsera i en webbaserad SHT hoppas vi framgent kunna locka både fler prenumeranter och annonser.

Under året startades ett samarbete mellan biluthyrningsföretaget Hertz och

DHR, NHR, RTP samt Hedemora Anpassning AB som resulterade i att det togs fram tio stycken handreglage som kommer att finnas tillgängliga för uthyrning på Hertz stationer i Stockholm, Göteborg och Malmö.

Därmed kan personer med rörelsehinder som är i behov av en handreglageutrustad bil äntligen hyra en bil till semestern, affärsresan eller när bilen är på verkstaden.

Sedan några år tillbaka använder DHR sig av företaget Newsdesks tjänster för att komma ut med våra pressreleaser till media.

Under året lästes varje enskilt pressmeddelande från DHR i snitt av 370 journalister.

Intressepolitiken

Tillgängligheten

För DHR på alla nivåer har tillgänglighet också detta år varit en stor fråga. Förbundskansliet kontaktas dagligen av byggherrar, arkitekter, enskilda medlemmar eller avdelningar som vill ha stöd och rådgivning. Något vi inte alltid har möjlighet att ge i den utsträckning och så detaljerat som efterfrågas. Samtidigt som vi märker en ökad medvetenhet kring frågorna är det förvånande att se hur mycket som alljämt byggs utan att lagstiftningens krav på tillgänglighet och användbarhet efterlevs.

Trappsteg inne i entrén upp till hissen återfinns åter i nybyggda flerfamiljshus.

Vindsvåningar byggs på äldre bostadshus utan att dessa nya bostäder blir tillgängliga.

Miljonprogrammet genomgår nu stora upprustningar, många gånger med klart försämrade tillgänglighet som följd.

Nya konsertanläggningar som inte uppfyller kraven har slagit upp portarna under året. Detta är något som vi från DHR hela tiden försöker lyfta i kontakter med politiker, media och branschen.

När det gäller fysisk tillgänglighet bedriver vi också påverkans- och informationsarbete inom ramen för Bygg klokt.

Bygg klokt är ett samarbete för att öka tillgängligheten och användbarheten i den byggda miljön. Bygg klokt består av rörelsehinderförbunden, SRF och - sedan 2007 - också av HRF.

Arbetet med undanröjandet av enkelt avhjälpna hinder går långsamt. När det beslutades att enkelt avhjälpna hinder skall undanröjas, trodde vi nog inte att det skulle kännas så långt kvar till målpåfyllnad som det gör i dag när vi har endast drygt 2,5 år kvar.

Boverkets senaste uppföljning visar att 50 procent av alla fastighetsägare fortfarande saknar kännedom om föreskrifterna om enkelt avhjälpna hinder.

Vi har i och med projektet ”Enkelt avhjälpna hinder” inom Bygg klokt fått en unik bild och kartläggning av hur det ser ut runt om i landet och hur Sveriges olika kommuner hanterar frågan. Det finns helt klart stora variationer och stora brister, framför allt när det gäller privata fastighetsägare.

I maj uppvaktade Bygg klokt och DHR, personifierade av Karin Westlund och Maria Johansson, äldre- och folkhälsominister Maria Larsson.

Som samordnare av regeringens handlingsplan för handikappolitiken fick Maria Larsson en särskild föredragning om Bygg kloks arbete med enkelt avhjälpna hinder. Maria Larsson visade stort intresse för den rapport Bygg klokt gav om dagsläget för arbetet.

Bygg klokt har genom arvsfondsprojektet Bygg klokt – enkelt avhjälpna hinder genomfört omfattande utbildningsinsatser och träffat medlemmar och representanter från mer än åttio kommuner.

Maria Larsson var mycket positiv till Bygg kloks arbete med enkelt avhjälpna hinder och bad om att få ta del av del av den rapport som kommer lämnas till Arvsfonden före sommaren. Larsson uppmanade också Bygg klokt att uppvakta ytterligare departement i frågan.

I december träffade samma konstellation Jöran Hägglund, statssekreterare på Näringsdepartementet i frågan och det var uppenbart hur förvånade man där blev över den bild av verkligheten som förmedlades.

Kollektivtrafiken

Under 2007 har DHR aktivt deltagit i banverkets och vägverkets tillgänglighetsråd där fokus har legat på handlingsprogram för kollektivtrafiken ”Koll framåt – nationellt handlingsprogram för kollektivtrafikens utveckling”. Vi har genom detta svarat på remisser, samt deltagit i seminarier kring frågan. Detta handlingsprogram lämnades över till näringsdepartementet under hösten.

DHR har även följt arbetet av Europaparlamentet förordning om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer som trädde i kraft under 2007.

Nya tågmodeller kommer hela tiden in på spåren – men utan att våra krav tas i beaktande annat än att det ska finnas en eller två rullstolsplatser. Det är långt kvar tills vi räknas som fullvärdiga rese- närer som skall kunna komma på och av tåget utan hjälp, som vill ha möjlighet att välja att åka 1a klass, som vill resa med både rullstol och husdjur o s v.

Helsingborgs stad och Skånetrafiken fick i maj, under färdtjänst dagarna, ta emot SKLs utmärkelse ”Tillgänglig resa” för, som det stod i juryns motivering: ”som genom sitt långsiktiga och målmedvetna samarbete väsentligt förbättrat tillgängligheten i kollektivtrafiken för många funktionshindrade”

I juryn satt DHRs förbundsstyrelseledamot Nils Duwähl.

Bilstöd

I januari uppvaktade DHR och RTP regeringen genom att vi fick träffa Ulrik Lindgren, politisk sakkunnig hos Maria Larsson, angående bilstödet och bristen på övergångsregler i samband med att ansökningsperioden ändrades från 7 år till 9.

Idrott och politik

Den sista helgen i januari arrangerade DHR tillsammans med Förbundet Unga Rörelsehindrade och SHIF ett läger på Bosön där drygt tjugo ”ungdomar” mellan 20 och 40 år samlades för att under tre dagar kombinera diskussion och kunskapsinhämtning i våra intressepolitiska områden med praktisk ”pröva-på-idrott”. Här blandades således frågor som fosterdiagnostik och arbetsmarknadspolitik med bågskytte och Friskis&Svettis-gymna.

FN-konventionen

DHR har deltagit i det förberedande arbetet inför ratificeringen av FNs konvention om mänskliga rättigheter för personer med funktionshinder. DHRs förbundssekreterare har ingått i den arbetsgrupp som etablerats av HSO som stöd till Lars Grönwall som regeringens ensamutredare med uppgift att göra en analys av eventuellt behov av förändringar av svensk lagstiftning för anpass-

ning till konventionens krav.

”Mäns våld mot kvinnor med funktionsnedsättning”

I slutet av maj presenterades Handundersökningen ”Mäns våld mot kvinnor med funktionsnedsättning” som gjorts på uppdrag av DHR, FUB, FÖR, NHR, RTP och SRF. Undersökningen utgick från den Nationella studien ”Slagen Dam” men kompletterades med frågor och situationer specifika för den som har en funktionsnedsättning. Resultatet visade att kvinnor med funktionsnedsättningar är minst lika utsatta för våld, trakasserier och hot om våld som kvinnor utan funktionsnedsättningar - något som verkade komma som en överraskning för flera av de politiker och myndighetsföreträdare som deltog vid den konferens där studien presenterades.

Arbetsmarknadspolitiken

Under året har förändringarna inom arbetsmarknadspolitiken fortsatt. Det uppdrag som regeringen uppdrog åt AMS, att skapa en helt ny arbetsförmedling till januari 2008 med ökat fokus på förmedlingsverksamhet har vi givetvis bevakat.

Det har även varit högaktuellt med sociala företag samt andra aktörer inom arbetsmarknadspolitiken och DHR har med anledning av detta deltagit i seminarier på NUTEK och Rosenbad, där även berörda ministrar medverkat.

2007 startade de så kallade nystartsjobben, ett arbetsmarknadspolitiskt program riktat mot personer som varit arbetslösa minst ett år och haft sjukersättning, aktivitetsersättning eller dylikt. DHR har givetvis fortsatt följa utvecklingen av de arbetsmarknadspolitiska programmen. Utöver detta har DHRs representanter medverkat i HSOs arbetsmarknadsnätverk som träffats två gånger under året. De stora förändringar som kommer att ske inom arbetsmarknadspolitiken de närmaste åren gör att det finns all anledning att noggrant följa den fortsatta utvecklingen.

I mitten av maj uppvaktade DHR arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin med anledning av att arbetslösheten för personer med funktionshinder enligt

den senaste arbetsmarknadsstatistiken inte minskar utan snarare ökar trots regeringens satsning på att allt fler ska in på arbetsmarknaden. Vid uppvaktningen deltog Karin Westlund, Roland Håkansson och Barbro Gregorson.

I den skrivelse som inför mötet tillsänts ministern framförde vi krav på arbete inom den öppna arbetsmarknaden och inte som nu att vi mer eller mindre per automatik hänvisas till lönebidrag eller skyddat arbete. Vid mötet gjorde vi en genomgång av situationen på arbetsmarknaden för våra medlemmar och gav förslag på olika åtgärder som större satsning på arbetslivsriktad rehabilitering, men också coachstöd – gärna av personer med egna funktionsnedsättningar.

Enligt tradition deltog vi även i färdtjänst dagarna som anordnas av Sveriges kommuner och landsting. Fram till 2010 kommer vi fortsatt aktivt behöva följa utvecklingen inom kommunikationsområdet såväl nationellt som inom EU.

Personlig assistans

DHR deltog under året i HSOs LSS-grupp vars syfte var att presentera en gemensam plattform för HSOs medlemsförbund i LSS-frågan, ett uppdrag som fortsätter under 2008.

I maj deltog DHR vid en hearing i LSS-kommittén där DHR-representanten också höll ett anförande på temat personlig assistans.

I december höll DHRs representant vid IfAs Vägledningsprojekts avslutning ett anförande med rubrik ”Vår syn på oseriösa anordnare”.

I maj genomförde DHR, tillsammans med HANDU en enkätundersökning till nästan 1000 av våra medlemmar. Vi ställde tolv frågor till personer där 67 % hade erfarenhet av personlig assistans och 35 % av hemtjänst. Av de assistansberättigade var det hela 98 % som ansåg att den personliga assistansen är den insats som haft störst betydelse för deras livskvalitet.

Dock visade det sig att oron var stor hos de assistansberättigade. Hela 79 procent kände oro för kommande försämringar.

Socialförsäkringsfrågorna

Socialförsäkringsfrågorna har under året varit högaktuella, då regeringen i rask takt presenterat ett antal utredningar och lagändringar.

Besluten följer regeringens s k jobbsatsning där bland annat sänkta ersättningar och hårdare regler för att bli sjukskriven eller erhålla sjukersättning förväntas medföra att fler människor kommer ut i arbetslivet.

För personer med funktionsnedsättningar har detta medfört att allt fler ”faller mellan stolarna” då ersättningar i vissa fall helt upphör, personen är för frisk för att få sjukersättning och för ”sjuk” för att kunna stå till arbetsmarknadens förfogande, alternativt får en försämrade ekonomisk situation då ersättningsnivåerna minskar.

Som protest mot den försämrade socialförsäkringen startade HSO en landsomfattande manifestation med krav till regeringen i ett antal punkter det så kallade ”20-november-Manifestet”.

Planeringen har skett i samverkan med HSOs mycket aktiva socialförsäkringsnätverk, där DHR ingår.

Regeringen har från årsskiftet 2006/2007 infört ändrade regler för Vilande sjuk- och aktivitetsersättning vid studier. Beslutet innebär, att hela aktivitets- och sjukersättningen blir vilande, även om personen studerar på halvtid och därmed endast har halvt studielån. DHR har i januari protesterat mot förändringen i en stark skrivelse till Socialdepartementet.

I utredningen ”Avskaffande av försäkringskassans socialförsäkringsnämnder” föreslogs att besluten i stället skulle fattas på tjänstemannanivå. Dessa nämnder beslutade till exempel vid ärenden som rör handikappersättning, sjuk- och aktivitetsersättning, bilstöd och assistansersättning

DHR var i sitt yttrande starkt kritisk till förslaget.

Hjälpmedel

Hjälpmedel är i första hand en fråga för distrikten och till viss del även för

avdelningarna i takt med att kommunerna i varierande grad tar över hjälpmedelsfrågorna. Till området hör även de ortopedtekniska frågorna.

Regeringen har under året startat en 3-årig försöksverksamhet "Fritt val av hjälpmedel" i tre landsting och ett antal i dessa landsting ingående kommuner. Inom projektet ska man till exempel via rekvisition kunna köpa hjälpmedel på öppna marknaden och fritt välja leverantör och utförare.

Projektet administreras av Hjälpmedelsinstitutet och DHR ser positivt på projektiden och bevakar frågan.

DHR medverkade i maj vid en Nordisk konferens i Oslo anordnad av Nordiskt utvecklingscenter för handikapphjälpmedel NUH.

Syftet med konferensen var att bredda NUHs verksamhet till att i högre grad även arbeta med hjälpmedel som rör personer med rörelsenedsättningar.

Vi betonade hjälpmedlens avgörande betydelse för att kunna leva ett aktivt liv, delta i samhället och bli mindre beroende av hjälp. Vi lyfte också fram problemen på området och vilka krav vi ställer.

Personlig service

Intresset för Personlig service ökar sakta men säkert, efter att framför allt DHRs Grå Pantrar drivit denna fråga i många år.

Under året har Personlig service bland annat inrättats i Eksjö och Ljusdals kommun

Regeringen tillsatte i mars utredningen "Fritt val inom äldre- och handikappomsorgen". Utredningen vill i ett första steg starta försöksverksamhet med fritt val av hemtjänst, ledsagarservice och särskilda boenden.

Under år 2008 finns 300 miljoner avsatta i stimulansbidrag att söka av kommunerna för detta ändamål. DHR sammanträdde i december med utredarna.

DHR ställer sig positiv till förslaget då det ligger i linje med Personlig service och utökad brukarinflytande.

Etiken

Som alltid är det stor efterfrågan på DHRs åsikter i frågor som fosterdiagnostik, genetik och "Nej till dödshjälp" framför allt från massmedia och från studerande – allt från gymnasie- till doktorandnivå. Ofta har dessa personer först tagit del av DHRs synpunkter via vår hemsida eller från Google på internet. Medlemmar i DHRs etiska nätverk deltar aktivt i debatten.

DHR har i februari sammanträdde med handikapprörelsens representant i SMER Statens medicinsk etiska råd samt delgett denne förbundets ställningstaganden i olika etiska frågor, remissyttranden m m.

I februari tillskrev DHR, FÖR samt föreningen JAG socialminister Göran Hägglund angående vår syn på Döds- hjälp och med krav på att aktiv döds- hjälp ej ska tillåtas. I sitt svar klagar socialministern, att "jag har ej för avsikt att legalisera dödshjälp".

I april utkom Svenska Läkarsällskapet med nya Riktlinjer: "Att avstå från eller avbryta livsuppehållande behandling". Läkarsällskapet anser, att patientens självbestämmande ska respekteras och att det ska gälla även om patienten inte befinner sig i livets slutskede. Socialstyrelsens intar en mycket mer restriktiv hållning i sina "Allmänna råd Livsuppehållande åtgärder vid livets slutskede" och framhåller, att "åtgärder vars syfte är att orsaka en patients död aldrig ska tillåtas ens om patienten själv begär det". Vi tillskrev Socialstyrelsens generaldirektör och begärde att frågan skulle tas upp i Socialstyrelsens handikappnämnd, vilket skedde i september. Socialstyrelsen tar avstånd från aktiv dödshjälp och menar, att Läkarsällskapets riktlinjer riskerar skapa en större gråzon för vad som ska tillåtas. Socialstyrelsen har inga planer på att i dagsläget revidera sina Allmänna råd.

Med anledning av det uttalande som DHR förra året skrev på uppdrag av Nordiska Handikappförbundet anordnade Nordiska Ministerrådet en genetik-

konferens i Reykjavik i oktober där DHR fick hålla ett av inledningsanförandena. Deltagare vid konferensen var ledamöter i de nordiska ländernas nationella etikkommittéer, professionen och handikapprörelsen.

Rehabilitering

DHR har ingått i Socialstyrelsens referensgrupp "Får personer som tillhör LSS personkrets sina behov av habilitering och rehabilitering tillgodosedda?" Uppdraget slutfördes under våren och redovisades till regeringen i rapporten "Tillgång till habilitering och rehabilitering för personer som har LSS". Det konstateras, att "brister finns inom flera stödssystem och att frågan inte går att särskilja från andra närallgande insatser".

Socialstyrelsen utkom med de sedan länge efterlängtda "Allmänna råd och föreskrifter om samordning av habilitering och rehabilitering med andra åtgärder och insatser enligt valda delar av LSS, hälso- och sjukvårdslagen, socialtjänstlagen samt tandvårdslagen.". DHR har fortlöpande lämnat synpunkter under arbetets gång.

Vid Socialstyrelsen har påbörjats en omfattande kartläggning av rehabilitering i landet med syftet att bland annat kartlägga vad som ska ingå i rehabilitering, belysa hindren för att få rehabilitering och hindren i innehållet, hur nå målgrupperna och vad är en bra rehabilitering. DHR har i mars sammanträdde med utredarna och lyft fram ett flertal problem.

Rätt till likvärdig utbildning

I början av maj uppvaktades dåvarande skolminister Jan Björklund av DHR och Unga rörelsehindrede.

I den skrivelse som överlämnades framförde vi att alla barn, ungdomar och vuxna skall ha möjlighet till likvärdig utbildning på grund-, gymnasie- och högskolenivå.

Elever med rörelsehinder skall därför inkluderas i den ordinarie utbildningen vilket i sin tur betyder att alla skolor självfallet måste vara tillgängliga och kunna användas av alla.

Samtliga skolor skall vara öppna för

alla, från detta krav finns inga undantag vilket betyder att även friskolor skall vara öppna för alla och att ingen elev med funktionsnedsättning får nekas plats på grund av stödbehov. Riksgymnasierna för rörelsehindrade elever skall på sikt avvecklas.

Nätverksaktiviteter

Under året har kansliet administrerat och berett ansökningar om nätverksaktiviteter till Bidragsstiftelsen och SVCR om medel, huvudsakligen för aktiviteter i distriktsregi. Totalt beviljades tio distrikt medel för olika nätverksaktiviteter under 2007.

Genom medel från SVCR erbjöds distrikten till exempel möjlighet att ordna träffar för att diskutera ett antal av förbundskansliet utarbetade enkätfrågor om situationen vad gäller hjälpmedel. Närmare tre av fyra distrikt anordnade möten.

Ett – i och för sig förväntat resultat

av enkäten - var den närmast obefintliga service som erbjuds när rullstolen går sönder under kvällar eller helger. Bara fem av tretton län hade överhuvudtaget en sådan service.

Närmare 25 av distriktens resurspersoner i socialförsäkringsfrågor träffades i slutet av mars till en förbundsträff på Sommarsol. Representant för Försäkringskassans huvudkontor informerade om socialförsäkringsnämndernas avskaffande, kassornas omfattande omorganisation över hela landet samt centralisering. Skåne läns försäkringskassa informerade om reglerna för bilstöd och handikappersättning. Stort utrymme ägnades åt diskussioner, DHRs olika krav samt hur man kan arbeta som resursperson.

I september genomfördes en nätverksträff för DHR-distriktens representanter i rehabiliteringsfrågor. Så gott som alla distrikt deltog. Förmiddagen ägnades åt en genomgång av de "Allmänna

råden och Föreskrifter om samordning av habilitering och rehabilitering med andra insatser" under medverkan av Socialstyrelsen. Eftermiddagen ägnades åt arbetet med rehabiliteringsfrågor på hemmaplan och hur man kan arbeta som resursperson.

I månadsskiftet augusti/september möttes 22 rörelsehindrade föräldrar, föräldranätverket med barn på Sommarsol, Vejbystrand.

En av uppgifterna för deltagarna bestod i att beskriva en positiv och en negativ upplevelse/erfarenhet som funktionshindrad förälder.

De många negativa erfarenheterna som kom fram gjorde att man direkt skrev ett brev till skolministern angående otillgängligheten på skolorna.

Under träffen fick deltagarna ta del av hur det är att vara ensamstående pappa med rörelsehinder men också hur det är att växa upp med en mamma som har ett rörelsehinder.

Medlemservice

Trycket på kansliet ifrån medlemmar, media och allmänhet i form frågor, beställningar av material med mera är fortsatt stort. Inte minst ökar antalet förfrågningar via mail men vår förhoppning är att den nya hemsidan skall bli så bra och informativ att fler skall kunna hänvisas till denna.

Förbundet interna information till enskilda medlemmar, avdelningar och distrikt har liksom tidigare skett genom förbundsnyttssidorna i SHT men också via vårt Månadsutskick som distribueras en gång i månaden, sommarmånaderna undantagna, till avdelningar och distrikt.

En viktig informationskälla är också vår hemsida, www.dhr.se.

Medlemsförmåner

Under året tecknades ett avtal med det börsnoterade företaget **SalusAnsvar** som till DHRs medlemmar erbjuder framförallt försäkringar (sakförsäkringar hem-, villa-, bil-, fritidshus- och båtförsäkring) men också spara&låneprodukter.

Under året hyrde DHR ut sina två lägenheter på **kurhotellet Mar y Sol** på Teneriffa till medlemmar. Numera kan man boka lägenheterna för både en- och tvåveckorsperioder och dessutom är bokningen idag uppdelad på två tillfällen.

Som medlem i DHR har man möjlighet till **gratis juridisk rådgivning** om man ringer Brukarstödscentra i Umeå. Telefontiden är 3,5 timme i veckan och innefattar rådgivning inom bland annat följande områden:

Assistansersättning (LASS), Bilstöd, Bostadsanpassning, Färdtjänst, Handikappersättning, Hjälpmedel, Lagen om stöd och service till vissa funktionshin-

drade (LSS), och boende med särskild service.

Brukarstödscentra som drivs av HSO Västerbotten, NHR och DHR kunde under året genom sin telefonrådgivning hjälpa nära 140 personer, de allra flesta DHR-medlemmar.

Under tiden 2-19 december kunde DHR-medlemmar **bo på Sommarsol** (helpension) till kraftigt reducerat pris.

Nytt för året var också att DHRs före detta anläggning Dellenborg i sin nya skepnad **Svanbacken Strandhotell** gav DHR-medlemmar ett rabatterat pris för helpension.

Sedan tidigare har man som DHR-medlem rabatt på **alla Scandic-hotell** i Sverige.

För den som vill utnyttja hotellen för boende skiftar rabatten – liksom det ordinarie priset beroende på vilket hotell man vill nyttja, säsong och/eller veckodag

Anlitar man däremot ett Scandic-hotell för konferens är DHR-rabatten fastställd till 30 procent.

På bilsidan tecknades avtal med ytterligare ett bilföretag, nämligen **Volksvagen**. Sedan tidigare kan man som DHR-medlem köpa följande nya bilar Mitsubishi, BMW, Toyota, Daimler Chrysler, Ford och Hyundai till rabatterat pris.

Som DHR-medlem kunde du under året köpa **en brandsläckare** som går att använda även för den som inte klarar av en stor, tung och otymplig standardmodell.

Genom sin ringa vikt (8 hekto) fungerade den även för personer med nedsatt arm- och hand-funktion. Med sin fräcka design kan man också ha den framme utan att skämmas. Priset för brandsläck-

aren var för DHR-medlemmen långt under marknadspriset.

Den rabatt som DHR-medlemmar har haft vid köp av Tempur-produkter upphörde under verksamhetsåret.

Den mycket uppskattade resekatolog som DHR har tagit fram de senaste tio åren kunde tyvärr inte produceras under verksamhetsåret – av ekonomiska – och personella skäl.

Kanske kan den tas upp igen senare men då i digital form på vår nya hemsida.

Profilprodukter

En ny profilprodukt togs fram under året. Det var ett så kallat USB-minne till datorn med en kapacitet av 1024 mb/1 Gig. Minnet finns i färgerna svart, vit, röd eller silver och har naturligtvis DHRs logga tryckt på ena sidan.

Almanackan

Som vanligt tog DHR också i år fram sin egen almanacka med ett 30-tal egna DHR-sidor bestående av kontaktinformation, vårt verksamhetsprogram med mera. Almanackan är en uppskattad ”julklapp” vid avdelningarnas advents- och, eller luciafiranden.

DHR – 80 år av rörelse. Så heter den bok om DHRs historia som utkom under verksamhetsåret och som kom till genom Bidragsstiftelsens gåva till DHR i samband med sitt 80-årsjubileum.

Författaren Susanne Berg hade botaniserat djupt i lägen från SHT vilket har resulterat i en 140 sidor spännande resumé över en fascinerande organisation.

Förutom grundtexten, innehåller boken ett antal intervjuer med personer som har betytt mycket för organisationen. Eftersom boken var betald av Bidragsstiftelsen kunde den erbjudas medlemmarna gratis.

Internationellt arbete

Norden

Inom det nordiska samarbetet, Nordiska Handikappförbundet, NHF har det hållits två styrelsemöten, ett i april i Köpenhamn och ett i september i Island.

I samband med vårens styrelsemöte i Köpenhamn hölls ett seminarium på temat "Menneskerettigheder og anti-diskrimination" under vilket temat mänskliga rättigheter inom olika FN-deklarationer relaterades till människor med funktionsnedsättningar.

Höstens styrelsemöte hölls i Reykjavik i september och seminariet behandlade temat "Personer med funktionshinder - Handikappade i arbetslivet".

Det nordiska projektet om en samordnad färdtjänst i de fem huvudstäderna har under året arbetat med att förankra idén hos ansvariga politiker. Detta har inte lyckats i alla fem huvudstäderna vilket var ett krav från det nordiska bidragsgivande organet. Därför har en ny ansökan gått in där fyra av de fem huvudstädernas organisation för färdtjänst har meddelat sig intresserade av att delta i projektet. Den femte

staden, Helsingfors, har meddelat att de möjligen är intresserade av att gå med i projektet längre fram.

SHIA-samarbetet

Partnerskapsprojektet inom ramen för Shia löper på. Ett projekt i Mbeya, Tanzania, som Gotlands läns distrikt bedrev har avslutats och det Shia-initierade Institutionsprojektet i Ryssland ledde inte längre än till sonderingar om möjliga partners varefter det avslutades. Ett administrativt stöd till Sri Lankakontoret har övertagits av Shia.

Våra samarbeten har skett i **Tanzania** där vi bedriver flera projekt. Två handlar om stöd i organisationsuppbyggnad till vår systerorganisation centralt och regionalt, ett annat handlar om stöd till flickor i en avlägsen provins, ett annat om stöd till kvinnor.

I **Etiopien** stödjer vi ett kvinnoprojekt som syftar till att stärka dem i organisationen och i Sydafrika ett organisationsuppbyggnadsprojekt.

I **Ryssland** bygger en organisation en verksamhet som ger stöd till sina medlemmar och i **Sri Lanka** samarbetar vi med två liknande projekt samt ett som bygger en central samarbetsorganisation.

Projektet ovan bedrivs av distrikten i Jämtland, Södermanland och Öre-

bro samt av Unga Rörelsehindrade på DHRs uppdrag. Några drivs av DHR centralt.

Under året hade vi besök från våra partners i flera av de aktuella projekten. T ex var representanter från kvinnoprojektet i Rukwa i Sverige, liksom representanter från Sri Lanka och Tanzania. Vi hade också besök av anställda vid Shiakontoret i Colombo, Sri Lanka. Även vi besökte våra partners, t ex arrangerades den första kvinnokonferensen i Sri Lanka där FUB, SRF, SDR och vi stod för arrangemanget.

Europeiskt samarbete

På europeisk nivå följer vi utvecklingen genom vårt medlemskap i HSO.

Övrigt

Vi deltar också på internationell nivå inom ISO som arbetar med framtagande av vissa för oss viktiga standardiseringsnormer kring specialfordon och i byggd miljö.

Vi har då och då besök av delegationer från andra länder som är intresserade av Sveriges handikappolitik och den svenska handikapprörelsen. Vår policy i de sammanhangen är att besöket ska vara kopplat till människor med funktionshinder och handikapprörelse. Under 2007 hade vi bland andra besök från Japan och Kina.

Remisser

Revidering av Boverkets byggregler avsnitt 3 och 8, Boverket. Jan.

Nytt bemyndigande i lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk m m. Promemoria Miljödepartementet. Jan.

"Allmänna råd och föreskrifter om samordning av habilitering och rehabilitering med andra åtgärder och insatser enligt valda delar av LSS, hälso- och sjukvårdslagen, socialtjänstlagen samt tandvårdslagen." (SOSFS 2007:00). Socialstyrelsen. Jan.

Handikapprörelsens andra alternativrapportering till FN om konventionen Mänskliga rättigheter. Synpunkter till HSO. Feb.

Föreskrift om tunnlar som lyder under lagen om säkerhet i vägtunnlar, Boverket, (2006:418). Feb.

Författningsförslag med anledning av körprov för taxiförarlegitimation (N2006/9899/TP), Näringsdepartementet. Feb.

Föreskrifter om medicinska krav för innehav av körkort m m. Vägverket Svar tillsammans med NHR, RTP, RBU och Reumatikerförbundet. Mars.

PM om vägavgift i form av trängselskatt, Finansdepartementet. Mars.

Management response, remiss från Shia. Mars.

PM om avreglering av försäkringskassans socialförsäkringsnämnder m m. Socialdepartementet. April.

Från socialbidrag till arbete. Betänkande av Utredningen från socialbidrag till arbete. SOU 2007:2 Socialdepartementet. Synpunkter till HSO. Maj.

Vägverkets föreskrifter om vägmärken och andra anordningar; konsekvensutredning enligt 27 § verksförordningen (1995:1322), Vägverket. Maj.

Socialt arbete med personer med funktionshinder. Förslag till kompetensbeskrivning för handläggare. Socialstyrelsen. Synpunkter till HSO. Maj.

Sanktionsystem för felparkering, Näringsdepartementet, SOU 2006:109, Maj

Handbok, arbete på väg för Vägverket och kommuner, TR40A, 2007:22105, Vägverket. Okt

Förslag till framtida ledsagning på stationer och bytespunkter, F07 – 12715/S.A40, Banverket/Vägverket. Nov

Organisationsutveckling remiss från Shia. Nov.

Kraftsamling för en tillgänglig kollektivtrafik 2010 –, TR90A:7169, Banverket/Vägverket. Dec.

Ledsagning för funktionshindrade inom kollektivtrafiken, VV F07 – 6877/S.A40, VV, Banverket/Vägverket. Dec.

Kostnader för personlig assistans, Skärpta regler för utbetalning, användning och återbetalning av assistansersättning. Delbetänkande av LSS-kommittén. SOU 2007:73. Tillsammans med IfA. Dec.

Förbundskansliet

Förbundskansliets uppgift är att verkställa beslut som fattas av förbundsstyrelse, arbetsutskott, förbundsordförande och övriga förtroendemannaorgan. Kansliets arbete har liksom förra året varit inriktat på stöd till distrikt, avdelningar och enskilda medlemmar. Stödet till avdelningarna har i huvudsak kanalisierats via distrikten.

Kansliets bemanning motsvarar 16 heltidstjänster fördelat på 17 personer. Därutöver är två personer anställda vid brukarstödcentret i Umeå.

Under året har inom Arbetsmiljöområdet nya rutiner och handlingsplan vid krissituationer fastställts.

Avtalet med företagsmassage har fortlöpt liksom tidigare år med möjlighet till 30 minuters massage vid två tillfällen per månad. Även avtalet med företagshälsovården Previa AB har också fortlöpt.

Nya regler för motionsbidrag och sjukgymnastik har fastställts efter MBL. Dessa regler innebär i korthet att heltidsanställd tjänsteman har rätt till att under en timme/vecka på betald arbetstid utöva motion. Besök hos sjukgymnast/arbetsterapeut efter ordination får ske på betald arbetstid med maximalt tre timmar/tillfälle (särskilda regler för deltidsanställd).

Kansliets personal 2007

Förbundssekreterare: Roland Håkansson

Administratör: Lena Haglöf (t o m 31/8)

Sekreterare: Susanne Wettby

Personaladministratör: Ida Pousette (fr o m 15 /10)

Ekonom: Rose-Marie Swedén

Ekonomiasistent: Berit Lindqvist

Reception/administratör: Lillimour Ahlgren

Vaktmästeri: Vincent Ljungqvist

Dataadministratör: Alexander Vyridakis

Medlemsregistret: Erik Wernström

Intressepolitisk avdelning

Utvecklingssekreterare: Wenche Willumsen

Ombudsmän: Karolina Celinska (fr o m 23/4), Barbro Gregorson, Maria Johansson (t o m 19/10)

Informatör: Lasse Andersson

Svensk Handikappstidskrift, SHT

Ansvarig utgivare och redaktör: Elisabet Geite

Journalist: Albert Martinsson

DHR:s Bidragsstiftelse

Handläggare: Marianne Blomqvist

Brukarstödcentrat utökade med en tjänst då Maria Persson började den 1/4 på tjänstgöringsgrad 75 %.

HTF – klubben vid DHR:s förbundskansli och DHR Stockholms läns distriktskansli har anmält följande förtroendevalda:

Styrelsen för HTF-klubben:

Lillimour Ahlgren

Marianne Blomqvist

Barbro Gregorson

Maria Johansson (t o m 19/10)

Jaan Kaur

Erik Wernström

Susanne Wettby

Kontaktpersoner: Marianne Blomqvist, Maria Johansson (t o m 19/10) och Susanne Wettby.

Av HTF-klubben utsett skyddsombud för arbetsplatsen: Vincent Ljungqvist.

Lönerevision - efter lönerevisionen uppgår den totala lönesumman (/månad) för 2007 till 461 750 kronor.

Den totala lönesumman för 2006 uppgick till 441 275 kronor. Skillnaden är 20 475 kronor.

Sjukfrånvaro redovisas i den ekonomiska berättelsen.

Förbundets organisation

Förbundsstyrelsen

Ordförande

Karin Westlund, Stockholm (t o m 19/10)

Maria Johansson, Stockholm (fr o m 19/10)

Ledamöter

Amir Amirrazi, Stockholm (fr o m 19/10)

Lars-Åke Andersson, Älvsbyn (t o m 19/10)

Jamie Bolling, Härnösand (fr o m 19/10)

Nils Duwähl, 2:e vice ordförande, Stockholm t o m 19/10, därefter 1: vice ordförande

Elsy Fjellborg-Malaska, 1:e vice ordförande, Kiruna (t o m 19/10) därefter ledamot

Ken Gammelgård, Stockholm (2:e vice ordförande fr o m 19/10)

Britt-Marie Gunnarsson, Eksjö

Inger Hoff, Malmö

Rolf Johansson, Ale

Frank Lundin, Örebro (t o m 19/10)

Lars Sjunnesson, Kassaförvaltare, Kungälv

Bengt Östling, Timrå

Under året genomfördes åtta protokollförda sammanträden

Arbetsutskottet (AU)

Karin Westlund (t o m 19/10)

Maria Johansson (fr o m 19/10)

Nils Duwähl (fr o m 19/10)

Elsy Fjellborg-Malaska (t o m 19/10)

Lars Sjunnesson

Rolf Johansson ersättare för Lars Sjunnesson (t o m 19/10)

AU sammanträdde 3 gånger under året

Adjungerad från Förbundet Unga Rörelsehindrade

Sahar Mosleh (t o m 6/10)

Emelie Felderman (fr o m 6/10)

Adryan Lindén (fr o m 6/10)

Adjungerad från Föreningen för Kortvuxna, FKV

Birgitte Landström, Nässjö (t o m 17/6)

Gunilla Hyltén-Cavallius (fr o m 17/6)

Revisorer

Ordinarie

Rolf Andersson, Luleå (t o m 19/10)

Arne Pettersson, Visby

Hans Sundqvist, Linköping

Suppleanter

Leif Jonsson, Hudiksvall

Inger Persson, Ånge

Auktoriserad revisor

Catharina Jacobson, Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Stadge- och organisationskommittén, SOK

Boo Fogelberg, Stockholm, **sammankallande**

Leif Andersson, Helsingborg

Ingvar Edin, Eskilstuna

Carina Fasth, Huddinge (fr o m 19/10)

Nils-Inge Fakt, Falun

Ulla Nordin, Åre (t o m 19/10)

Kerstin Sköld, Norrköping (fr o m 19/10)

Valberedning

Yvonne Björkman, Sundbyberg, **sammankallande** (t o m 19/10)

Frank Lundin, Örebro, **sammankallande** (fr o m 19/10)

Birgit Ewertsson, Fjugesta

Guy Lööv, Stockholm (t o m 19/10 därefter suppleant)

Karl-Gustav Rosberg, Göteborg (suppleant) (fr o m 19/10)

Marianne Fjällborg, Kiruna (suppleant) (t o m 19/10) därefter ordinarie

Våra nätverk är

Nätverk för personer med långvarig smärta

Nätverk för föräldrar med rörelsehinder

Nätverk för medlemmar över 65 år, Grå Pantrarna

Nätverk för användare av personlig service/hemtjänst

Nätverk för invandrare med funktionshinder

Nätverk för yngre mellan 25-45 år – Nya Spjutspetsen

Nätverk för användare av hjälpmedel (inkl ortoser och proteser)

Nätverk för återkommande rehabilitering

Nätverk för arbetsmarknadsfrågor (DAR)

Nätverk för socialförsäkringsfrågor

Nätverk för etiska frågor

Nätverkens ansökningsprocess gentemot Bidragsstiftelsen och SVCR administreras centralt medan genomförandet huvudsakligen sker i distriktens regi. I vissa fall sker även genomförande centralt.

Statistik

Antal medlemmar 2007-12-31: 18 535

Antal avdelningar: 174

Antal distrikt: 21

Antal riksföreningar: Föreningen för kortvuxna, FKV.

Antal utdelade hederstecken 169 Hederstecken (representerande 29 avdelningar)

Antalet medlemmar och avdelningar under de senaste fem åren.

År	2003	2004	2005	2006	2007
Avdelningar	197	191	185	182	174
Medlemmar	23 453	22 516	20 738	19 902	18 535

Representation

Förbundet är medlem i

Arbetarnas Bildningsförbund, ABF
EIDD Sverige - nationell medlemsorganisation i EIDD - Design for All Europe (tidigare European Institute for Design and Disability)
Folkrörelsernas Arkivförbund
Folkrörelsernas Samarbetsorgan i Lotterifrågor, FSL
Forum – Kvinnor och Funktionshinder
Föreningen Bilfria leder
Handikappförbundens Samarbetsorgan, HSO
Handikapphistoriska Föreningen, HHHF
Kooperationens Förhandlings Organisation, KFO
Nordiska Handikappförbundet, NHF*
Svenska Handikapporganisationers Internationella Biståndsförening, SHIA
Svenska kommittén för Rehabilitering International, SVERI
Svenska FN-förbundet
(I organisationer markerade med * ingår representant från DHR i styrelsen)

Förbundet är delägare i

Bygg Klokt
Utredningsinstitutet HANDU
Mobilitetscentret

DHR representeras i styrelsen för

EIDD Sverige
Sophia Nilssons Minnesfond
Stina och John Matssons Minnesfond för sonen Johan
Norrbäck-Eugeniastiftelsen
Stiftelsen för bistånd åt rörelsehindrade i Skåne
Stiftelsen Fokus
Stiftelsen Harry Thulins Minne
SVCR
Driftsstyrelsen för konferens- och rekreationsanläggningen Västerhav på Grötö

Arbets-, samråds- och referensgrupper

ABFs SOFF-grupp
Banverkets nationella tillgänglighetsråd
Boverkets samrådsorgan med Handikappförbunden
Bygg klokt's ledningsgrupp
DAR, delegationen för arbetsinriktad rehabilitering
Design för alla.se, projektets styrgrupp, (drivs av EIDD)
European Disability Forum, EDF
Folksams Försäkringskommitté gällande samlingsförsäkringar
Förbundet Sveriges Arbetsterapeuter (FSA) Brukarråd
Handikappombudsmannens råd, regeringen utser
HSOs arbetsgrupp som följer LSS-kommitténs (f d Assistanskommittén) arbete
HSOs etiska nätverk
HSOs nätverk för arbetsmarknadsfrågor
HSOs nätverk för sjukvård
HSOs nätverk för socialförsäkringsfrågor
Intressegruppen för Assistansberättigade, IfA
Justitiedepartementet, Nämnden mot diskriminering

KFO, förhandlingsdelegationen. Arbetsgivarorganisation för kooperativa företag, ideella organisationer och folkrörelser.
Luftfartsstyrelsens samverkansgrupp Ett flyg för alla
NHF:s Transportnätverk
Post- och telestyrelsen
Postens samarbetsgrupp för service och tillgänglighet
Regeringens Handikappdelegation, regeringen utser
Regionala etikprövningsnämnden i Stockholm, regeringen utser
Rikstrafiken, rådgivande delegationen
Samhalls råd för handikappfrågor, utses av Samhall
SIS TK/453 och TK/498 referensgrupper
Skolverkets samrådsgrupp
Socialdepartementets arbetsgrupp för ratificering av FN-konventionen om mänskliga rättigheter för människor med funktionsnedsättning
Socialstyrelsens handikappnämnd
Vägverkets Handikappråd

Årsredovisning

DE HANDIKAPPADES RIKSFÖRBUND
Org. Nr. 802000-6352

ÅRSREDOVISNING

Styrelsen för De Handikappades Riksförbund får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2007-01-01 - 2007-12-31.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

De Handikappades Riksförbund är en ideell, demokratisk organisation som skall verka för att personer med rörelsehinder blir fullt jämställda, jämlika och delaktiga i samhället. Förbundet har också till uppgift att bedriva opinionsbildning och information kring frågor som berör personer med rörelsehinder.

Under året valde DHR en ny förbundsordförande, Maria Johansson, vid det extra förbundsmötet i oktober.

DHR står inför stora uppgifter. Vi har många utmaningar inom förbundet att ta tag i. Vi måste bli fler, under 2007 har vi tappat 1 400 medlemmar, vilket ger en avsevärd minskad intäkt. Det extra statsbidraget, den så kallade "stötdämparen" kommer också att minska och vara helt borta under 2009.

Extra förbundsmötet 2007 gav förbundsstyrelsen uppdrag och verktyg att arbeta med dessa frågor. Förbundsmötet beslutade att avsätta totalt 1 miljon kronor extra under den mandatperiod vi just nu är inne i för en framtidsatsning inom fem utpekade områden.

- Utveckling av mötesformerna.
- Utbildning av förtroendevalda.
- Målinriktat intressepolitiskt arbete med inriktning tillgänglighet som prioriterat område.
- Medlemsutveckling.
- Information och mediekontakter.

Vi har hoppats på, och i många år kämpat för, att den nya diskrimineringslagstiftning som är på gång antligen skulle klassa bristande tillgänglighet som diskriminering av personer med funktionsnedsättning.

Frågan har utretts sedan 20 år tillbaka. Under hösten började det dock ryktas att frågan ännu en gång skulle lyftas bort. Vi kraftsamlade då parallellt med en tredagars flygbladsaktion utanför riksdagen, tillskrev vi riksdagsledamöterna och regeringen, träffade utredare i frågan samt gjorde pressuttalanden. Många av våra medlemmar använde den mall som gick ut från förbundet med förslag till hur man kunde tillskriva sina politiker i frågan. Ministern har lovat en komplettering i vår fråga under mandatperioden. Vi hoppas naturligtvis det går snabbare.

Beträffande förbundets resultat och ställning hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultat disponeras enligt not 12.

DE HANDIKAPPADES RIKSFÖRBUND

Org. Nr. 802000-6352

RESULTATRÄKNING (Tkr)	Not	2007-01-01- 2007-12-31	2006-01-01- 2006-12-31
Rörelsens intäkter:			
Statsbidrag	1	14 296	14 863
Medlemsavgifter		3 474	3 254
Övriga intäkter	2	6 221	5 476
Arv och Gåvor		4 935	1 551
Summa rörelseintäkter		28 926	25 144
Rörelsens kostnader:			
Personalkostnader	3	- 10 984	- 10 243
Hotellkostnader	4	- 5 718	- 6 081
Övriga förbundskostnader	5	- 11 350	- 10 161
Avskrivningar	6	- 240	- 241
Summa rörelsekostnader		- 28 292	- 26 726
RÖRELSERESULTAT		634	- 1 582
Finansiella intäkter och kostnader			
Finansiella intäkter	7	3 342	2 264
Finansiella kostnader	7	- 104	- 175
Summa finansiella intäkter och kostnader		3 238	2 089
RESULTAT EFTER FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER		3 872	507
REDOVISAT RESULTAT		3 872	507

DE HANDIKAPPADES RIKSFÖRBUND
Org. Nr. 802000-6352

BALANSRÄKNING (Tkr)	Not	2007-12-31	2006-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	6	249	427
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier och andelar	8	30 471	26 824
Bostadsrätt	9	1 000	1 000
Summa anläggningstillgångar		31 720	28 251
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		286	318
Övriga fordringar		777	1 133
Förutbetalda kostnader och uppl intäkter	10	1 606	1 517
Kassa och bank	11	2 235	2 342
Summa omsättningstillgångar		4 904	5 310
SUMMA TILLGÅNGAR		36 624	33 561
Skulder och eget kapital			
Eget kapital			
Eget kapital	12	29 134	25 211
Summa eget kapital		29 134	25 211
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		210	792
Övriga kortfristiga skulder		926	1 005
Lån Stiftelsen Erik Pålssons fond		2 000	2 000
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	13	4 354	4 553
Summa kortfristiga skulder		7 490	8 350
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		36 624	33 561
Ställda säkerheter	14	2 200	2 450
Ansvarsförbindelser	15	1 500	1 500

DE HANDIKAPPADES RIKSFÖRBUND
Org. Nr. 802000-6352

Redovisnings- och värderingsprinciper

Redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen och bokföringsnämndens allmänna råd.

Med hänvisning till Årsredovisningslagen 7 kap. § 3 behöver DHR ej upprätta någon koncernredovisning.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om inte annat anges nedan.

Fordringar upptas till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Bidrag, arv och gåvor redovisas enligt kontantprincipen.

I den mån det på balansdagen finns avtalade men ej erhållna bidrag från organisationer intäktsförs dessa.

Bidrag skuldförs till dess att de utgifter för ändamålet som bidraget skall täcka uppkommer.

Arv och gåvor som utgörs av annat än kontanta medel värderas till marknadsvärdet vid arvs- skiftes- respektive gåvotillfället.

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod.

Övriga redovisningsprinciper framgår av noter till resultat- och balansräkningarna.

Noter	2007	2006
Not 1 Statsbidrag		
Organisationsstöd	8 478	9 081
Stöd till rekreationsanläggningar	<u>5 818</u>	<u>5 782</u>
	14 296	14 863

Stödet till rekreationsanläggningarna har fördelats enligt följande:

Stiftelsen Sommarsol	4 156	4 115
Västerhav	1 562	1 567
DHR:s administrationsbidrag	<u>100</u>	<u>100</u>
	5 818	5 782

DE HANDIKAPPADES RIKSFÖRBUND
Org. Nr. 802000-6352

Not 2	Övriga intäkter	2007	2006
	Erhållna bidrag	2 175	1 739
	Hysesintäkter	503	443
	Annonsintäkter	905	927
	Övriga intäkter	2 638	2 367
	Summa övriga intäkter	6 221	5 476

Not 3 Personal

Medeltalet anställda har under året varit 19 (19), varav 13 (13) kvinnor.

Sjukfrånvaron har under 2007 uppgått till 1,9 procent av den totala arbetstiden och är fördelad på kort (dag 1-14) respektive lång (15 dagar eller längre) sjukfrånvaro enligt nedanstående.

	Kvinnor	Män	Total
Ordinarie arbetstid timmar	22 984	10 343	33 327
Total sjukfrånvaro 2007	406 1,8%	240 2,3%	646 1,9%
Sjukfrånvaro - kort	406 1,8%	240 2,3%	659 1,9%
Sjukfrånvaro - lång	---	---	---

Personalkostnader

Löner och arvoden ledning	1 413	1 102
Löner och arvoden övriga	5 833	5 416
Sociala kostnader	2 273	2 040
Pensionskostnader	916	943
Övriga personalkostnader	549	742
	10 984	10 243

Not 4 Hotellkostnader

Verksamhetsbidrag Stiftelsen Sommarso	1 415	4 115
Verksamhetsbidrag Västerhav	1 562	1 567
Medlemsrabatter Stiftelsen Sommarsol	-	335
Medlemsrabatter Västerhav	-	64
Summa hotellkostnader	5 718	6 081

DE HANDIKAPPADES RIKSFÖRBUND

Org. Nr. 802000-6352

Not 5	Övriga förbundskostnader	2 007	2 006
	Hyror	3 279	3 309
	Förbundsmöte exkl. personalkostnader (Totalt FM inkl pers.kostn 763)	592	
	Svensk Handikapptidskrift (SHT)	1 335	1 352
	Fastighetskostnader	39	43
	Distriktsandel	584	549
	Verksamhetsbidrag	120	120
	Avgifter samarbetsorgan	444	475
	Tryckkostnader	266	282
	Datakostnader inkl medlemsregister	820	721
	Rese- och hotellkostnader	925	820
	Övrigt	<u>2 946</u>	<u>2 490</u>
	Summa förbundskostnader	<u>11 350</u>	<u>10 161</u>
Not 6	Avskrivningar	2007	2006
	Ingående anskaffningsvärde	2 598	2 706
	Inköp	62	516
	Försäljningar/utrangeringar	<u>--</u>	<u>- 624</u>
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	2 660	2 598
	Ingående avskrivningar	-2 171	-2 554
	Försäljningar/utrangeringar	-	624
	Årets avskrivningar	<u>-240</u>	<u>- 241</u>
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 411	- 2 171
	Utgående planenligt värde	249	427
	Avskrivningar sker enligt plan med 20% på kontorsinventarier och 33% på datautrustning		
Not 7	Finansiella intäkter och kostnader		
	Utdelningar	792	392
	Räntor	103	37
	Realisationsvinster vid försäljning av värdepapper	709	1 835
	Återbetalning borgens- förbindelse Dellenborg	<u>1 738</u>	<u>-</u>
	Summa finansiella intäkter	<u>3 342</u>	<u>2 264</u>
	Räntekostnader	51	69
	Bankkostnader	36	58
	Realisationsförluster vid försäljning av värdepapper	<u>17</u>	<u>48</u>
	Summa finansiella kostnader	<u>104</u>	<u>175</u>

DE HANDIKAPPADES RIKSFÖRBUND
Org. Nr. 802000-6352

2007

Not 8 Aktier och andelar	Bokfört värde	Marknadsvärde
Marknadsnoterade aktier	30 371	30 421
Aktier och andelar i intresseföretag	100	100
Summa aktier och andelar	30 471	30 521

Not 9 Bostadsrätt	Bokfört värde	Bokfört värde
Los Christianos, Teneriffa	1 000	1 000

Någon värdering har ej gjorts efter köpet 1998-11-30.

Not 10 **Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter**

	2007	2006
Övriga interimfordringar	1 606	1 517
Summa	1 606	1 517

Not 11 **Kassa och bank**

Kassa och bank består endast av likvida medel.

DE HANDIKAPPADES RIKSFÖRBUND
Org. Nr. 802000-6352

Not 12 Eget Kapital

2007

Årets resultat om 3 871 287 disponeras enligt:	Avsättning	Ianspråk- tagande/ omfördelning	Total
U-landfonden	734 735	171 522	563 213
Internationellt arbete	400 000		400 000
Förbundsmöte/repkapsfonden	600 000	762 845	-162 845
Överföring till eget kapital	2 225 607	-	2 225 607
Marknadsföringsfond	-	154 688	-154 688
Förnyelsearbetsfond	1 000 000		1 000 000
	4 960 342	1 089 055	3 871 287

Återbetalning av aktieägartillskott FAB, tillfört eget kapital **51 804** **51 804**

Förändring av eget kapital:

	Ing saldo	Disp	Utg saldo
Eget kapital	21 382	2 277	23 659
Solidaritetsfonden	1 000		1 000
U-landsfonden	478	563	1 041
Internationellt arbete		400	400
Bodil Öbergs fond	44		44
Kerstin Denkerts fond	61		61
Sommargårdsfonden	315		315
Barn och Ungdomsfonden	14		14
Förbundsmöte/repkapsfond	1 272	-163	1 109
Norrbacka-Eugenia, DHR:s historia	145		145
Marknadsföringsfond	500	-154	346
Förnyelsearbetsfond		1 000	1 000
Summa eget kapital	25 211	3 923	29 134

Not 13 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2007	2006
Uppl sem löner	984	946
Övr interimsskulder	3 370	3 607
Summa	4 354	4 553

Not 14 Ställda säkerheter

Ställd säkerhet för checkräkningskredit på 2 200 tkr (utnyttjad 2 000 tkr)

Not 15 Ansvarsförbindelser

Avser borgen för Stiftelsen Sommarsols checkräkningskredit om 1 500 tkr hos Sparbanken Gripen.

DE HANDIKAPPADES RIKSFÖRBUND
Org. Nr. 802000-6352

Kassaflödesanalys		2007-12-31		2006-12-31	
1) Internt tillförda medel					
Rörelseresultat exkl avskrivningar		874		-1 341	
Justering för poster som ej ingår i kassaflöde		51		-1 133	
+/- Rearesultat		692		1 787	
Finansnetto	Not 7	2 546	4 163	302	-385
2) Externt tillförda medel					
Försäljning fastighet		0		0	
Försäljning inventarier		0		0	
Nettoinvesteringar av värdepapper		-3647	-3 647	198	198
3) Använda medel					
Nettoinvesteringar av inventarier	Not 6	-62	-62	-516	-516
4) Förändring av rörelsekapital					
Kundfordringar		32		-66	
Övr kortfr fordr		267		4 857	
Kortfristiga skulder		-860	-561	-3 600	1 191
5) Förändring av likvida medel	Not 12		-107		488
				-595	
Likvida medel vid årets början:					
Kassa och bank			2 342		1 854
Likvida medel vid årets slut:					
Kassa och bank			2 235		2 342
Förändring av likvida medel	Not 12		-107		488

DE HANDIKAPPADES RIKSFÖRBUND
Org. Nr. 802000-6352

Stockholm den 8 april 2008

Maria Johansson

Rolf Johansson

Britt-Marie Gunnarsson

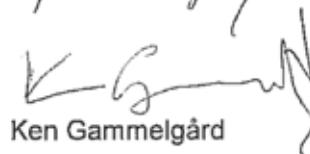

Nils Duwähl

Inger Hoff

Elsy Fjellborg Malaska

Jamie Bolling

Lars Sjunnesson

Ken Gammelgård

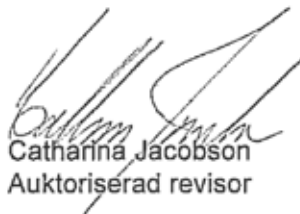

Amir Amirrazi

Bengt Östling

Vår revisionsberättelse har avgivits den 21 maj 2008

Arne Petterson

Hans Sundqvist

Catharina Jacobson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till Representantskapet/Förbundsåret i De Handikappades Riksförbund

Org nr 802000-6352

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i De Handikappades Riksförbund för år 2007. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskaps-handlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när den upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i förbundet för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har handlat i strid med årsredovisningslagen eller förbundets stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Styrelsens ledamöter har enligt vår bedömning inte handlat i strid med förbundets stadgar. Vi tillstyrker att representantskapet/förbundsåret beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 21 maj 2008

Arne Pettersson

Hans Sundqvist

Catharina Jacobson
Auktoriserad revisor

De Handikappades Riksförbund
Box 47305
100 74 Stockholm
www.dhr.se